

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.125/2015/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Borbás Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Léhmann György ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. alperes ellen kölcsön megfizetése iránt a Veszprémi Törvényszéken 1.P.20.207/2013. számon indult és a Győri Ítéltábla Pf.II.20.215/2014/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperesek részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) Ft felülvizsgálati eljárás költséget, valamint az államnak felhívásra 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint 2008. szeptember 10-én a felperes mint hitelező és jelzálogjog-jogosult, valamint az I.r. alperes mint adós és a II.r. alperes mint készfizető kezes és jelzálog-kötelezett között deviza alapú vállalkozói hitelszerződés jött létre. Ezen szerződés alapján a felperes az I.r. alperesnek 400.000 CHF beruházási célú vállalkozói hitelt nyújtott, a szerződéskötés napján irányadó árfolyamon átváltott 59.084.000 Ft összegben. A hitel visszafizetésének biztosítékeként 400.000 CHF és járulékai erejéig jelzálog-jogot alapítottak a II.r. alperes tulajdonában lévő b-i ingatlanra.

Az I.r. alperes 2008. októberétől kezdte meg a kölcsön törlesztését, melynek 2010. augusztusáig eleget tett. Az I.r. alperes 2010. szeptemberében a törlesztő részlet mérséklését kérte. A peres felek 2010. december 21-én módosították a hitelszerződést és jelzálogjogot alapítottak az I.r. alperes tulajdonában lévő d-i ingatlanra is.

2011. július 22-én a felperes az alperesek részére fizetési átutamezést engedélyezett, melynek az alperesek maradéktalanul nem tettek eleget, ezért a felperes a szerződést 2011. szeptember 2-án azonnali hatállyal felmondta.

A felperes keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 348.203,65 CHF és járulékai megfizetésére.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Többek között arra hivatkoztak, hogy a teljesítés az alperesek részéről 2012. szeptemberében lehetetlenült, ami a felperesnek róható fel, mivel elmulasztotta a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2. számú melléklete 10.3 pontjában foglalt hitelbírálattal kapcsolatos kötelezettsége teljesítését.

Az alperesek viszontkeresetükben a berhidai és a diósd-i ingatlanokra bejegyzett jelzálogjog törlését kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 392.051,04 CHF-et, továbbá 4.000.000 Ft perköltséget. Rendelkezett arról is, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után megkeresi az É Földhivatalát, hogy a d-i ingatlanra a felperes javára bejegyzett jelzálogjogot törölje. Ezt meghaladóan az alperesek viszontkeresetét elutasította.

Megítélése szerint a felperes által benyújtott okiratok alapján megállapítható volt, hogy a felperes a hitel folyósítását megelőzően elvégezte az alperesek hitelképességének vizsgálatát.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a felperes által nyújtott pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó hitelképesség vizsgálatának elvégzését az elsőfokú eljárás során beszerzett iratok alátámasztották. Ezért, valamint amiatt, mert a hitelképesség hiánya, valamint a szerződés lehetetlenülése törvényi szabályai (Ptk. 312. §) között az alperesek nem jelöltek meg jogilag releváns logikai kapcsolatot, az alperesek fellebbezésükben is alap nélkül hivatkoztak a szerződés ilyen módon való megszüntetésére.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben az alperesek kérték, hogy a Kúria „a támadott jogerős ítéletet - a

Veszprémi Törvényszéknek 1.P.20.207/2013/21. számú ítéletére is kiterjedően - vizsgálja felül és a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozatot szíveskedjék hozni, kereseti kérelmemnek helytadni szíveskedjen, és kötelezze alperest perköltség viselésére". Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Hpt. 2. számú melléklet 10.3 pontjába, a Pp. 2. § (3) és (4) bekezdésébe, Ptk. 312 §-ába és a Pp. 206. §-ába ütköző módon jogszabálysértő. Előadták, az eljárás bíróságok tévesen állapították meg, hogy a felperes vizsgálta az alperesek hitelképességét, amennyiben ezt szakszerűen megtette volna, úgy nem nyújt kölcsönt, az alperesek nem válnak teljesítőképtelenné és a lehetetlenülés nem következik be.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az alperesek felülvizsgálati kérelme hivatalbóli elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az alakilag hibás, érdemi elbírálásra alkalmatlan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felhozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria egyetért a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében írtakkal annyiban, hogy az alperesek felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértések és az annak alapján kért jogkövetkezmények ellentmondóak. Az alperesek perjogi helyzetükből következően keresetet nem terjesztettek elő, így felülvizsgálati kérelmük a keresetüknek történő helytadásra nem irányulhat. Felülvizsgálati kérelmük a meg nem ítélt viszontkeresetüknek történő helytadásra irányuló kérelemként pedig azért nem értékelhető, mivel ezzel kapcsolatban nem jelölték meg, hogy a jogerős ítélet e körben miért jogszabálysértő.

Mindezen ellentmondások ellenére a felülvizsgálati kérelem tartalma alapján megállapítható, hogy az valójában a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalának utasítására irányul. Az alperesi álláspont szerint ugyanis a perben felmerült jogkérdésben szakértői vélemény beszerzése nélkül megalapozott döntés nem lett volna hozható. A szakértő - véleményük szerint - bizonyítani tudta volna, hogy a felperes a hitelképessége vizsgálatát nem szakszerűen végezte el, megsértve a Hpt. 2. számú melléklet 10.3 pontját. Amennyiben a vizsgálatot szakszerűen elvégzi, akkor az alpereseknek nem nyújtott volna kölcsönt és a kölcsönszerződés „lehetetlenülése” sem következik be.

A Kúria megítélése szerint a perben eljárás bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdésében írt elveknek megfelelően jogszabálysértés nélkül mérlegelték a bizonyítékokat és hozták meg ítéletüket. Az elsőfokú

bíróság ítéletének indokolásában hosszasan ismertette azokat az okiratokat, amelyeket a felperes a kölcsönszerződés megkötése előtt beszerzett. Mindezek alapján nem minősülhet iratellenesnek az a megállapítása, hogy hitelvizsgálatra sor került. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi álláspontját e körben maradéktalanul osztotta, rögzítve, hogy a hitelképesség vizsgálatának megtörténte olyan ténykérdés, amely különleges szakértelmet nem igényel, így szakértő kirendelésére ennek megállapítása érdekében nem volt szükség.

Az alperesek a fellebbezésükhöz csatolt szakvéleménnyel azt kívánták bizonyítani, hogy a hitelképességi vizsgálatra nem szakszerűen került sor. A csatolt szakvéleménynek a jogvita eldöntése szempontjából azonban nincs jogi relevanciája, mivel az nem a perbeli szerződéssel, annak megkötésének körülményeivel kapcsolatban készült. Az alperesek azon túlmenően, hogy állították, a felperes szakszerűtlenül járt el, ezt nem bizonyították, de még valószínűsíteni sem tudták. Önmagában az a tény, hogy a szerződés annak megkötését követően többször módosításra került, a szerződéskötést megelőző szakszerűtlen eljárást még közvetve sem bizonyítja. Az adott tényállás mellett a perben eljáró bíróságok nem követtek el jogszabálysértést, amikor szakértői bizonyítást nem rendeltek el.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyéb eljárási, illetve anyagi jogi szabályok megsértése szintén nem volt megállapítható, illetve azok alkalmazása a perbeli jogvitában fel sem merül.

A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (3) és (5) bekezdéseire, a felperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az alperesek személyi illetékeljegyzési joguk folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján kötelesek az államnak megfizetni.

Budapest, 2015. szeptember 29.

*Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András
sk.előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró*